

Eerste vrouwelijke president van Suriname: 'Het vertrouwen in de politiek is weg, dat moet worden teruggebracht'

Nina Juma

Voor het eerst in de geschiedenis krijgt Suriname een vrouwelijke president: voormalig arts en oud-parlementsvoorzitter Jennifer Simons (71). Haar partij, de nog door Desi Bouterse opgerichte Nationale Democratische Partij (NDP), won eerder op 25 mei al de [parlementsverkiezingen](#). De verkiezing van de president, die door het Surinaamse parlement wordt gedaan, zou op zondag 6 juli plaatsvinden, maar donderdag bleken er geen tegenkandidaten te zijn. Simons kan daardoor 'per acclamatie' worden gekozen.

„Mijn hele leven heb ik altijd maar één droom gehad: om iets te betekenen voor de gemeenschap waar ik leef en woon”, zegt Simons over haar politieke drijfveren, tijdens een recent gesprek op haar werkkamer in haar huis in het zuiden van Paramaribo.

Simons, die zich een sociaaldemocraat noemt, kreeg haar gevoel voor politiek en voor sociale kwesties er thuis met de paplepel ingegoten. Ze komt uit een gezin met vier kinderen en groeide op in de tijd dat Suriname nog een kolonie van Nederland was. Haar moeder was sociaal werker en haar vader zat in het leger en was hoofd bij de technische dienst van de TRIS, het koloniale leger in Suriname. „Mijn moeder liet me zien hoe dingen fout kunnen gaan als mensen in armoede terechtkomen en als ze in de steek worden gelaten door de overheid”, zegt ze. „Thuis werd ook veel over politiek gepraat, en mijn ouders waren echte zeevende kiezers en namen me als jong meisje mee naar verschillende politieke bijeenkomsten in verkiezingstijd. Dat heeft bijgedragen aan mijn vorming.”

Of ik acceptabel ben voor Nederland? Dat zal de Nederlandse regering maar moeten bepalen. Wij hebben genoeg vrienden in de wereld

Het was vooral haar moeder die zich bemoeide met de opvoeding van de dochters in het gezin. „Mijn moeder zei altijd: 'mijn zonen zullen wel een vrouw vinden waar ze het goed mee krijgen, maar mijn dochters moeten voor zichzelf kunnen zorgen'. Dat ik arts ben geworden was iets dat mijn moeder al in mij zag toen ik jong was. Een van mijn belangrijke doelen als president zal, naast heel veel andere zaken, zijn om de gezondheidszorg en onderwijs er weer bovenop te krijgen. Deze hele belangrijke pijlers in de samenleving zijn de afgelopen jaren volledig uitgehold.”

Braindrain

Suriname gaat al langer gebukt onder een braindrain: verplegers en onderwijzers vertrekken massaal uit Suriname om zich in de Cariben en Nederland te vestigen, waar salarissen hoger liggen en de werkomstandigheden vaak beter zijn. Onder de vertrekkende president Chan Santokhi is de situatie schrijnender geworden. Om vetarming en hoge inflatie te bestrijden, klopte Santokhi aan bij het Internationaal Monetair Fonds. In ruil voor steun moest er fors worden bezuinigd en werden overheidssubsidies op onder meer nutsvoorzieningen en brandstof grotendeels losgelaten, waardoor het dagelijks leven veel duurder werd.

Het besluit van Santokhi om met het IMF in zee te gaan kwam mede doordat er 4 miljard dollar aan staatschuld op zijn bord lag. Die was achtergelaten door de partij van Simons, de NDP, toen nog onder leiding van de inmiddels overleden oud-president Bouterse. „Ik zeg niet dat er door de NDP geen fouten zijn gemaakt in de periode dat we aan de macht waren, we moeten de hand ook in eigen boezem kunnen steken. Maar was het echt nodig dat Santokhi zo'n ingrijpend programma met het IMF overeen kwam? In onze regio zijn meerdere landen met zo'n programma, maar dat van Suriname was een van de meest verschrikkelijke. Het IMF heeft voor behoorlijke kapitaalvernietiging gezorgd. Ik wil niet dat de bevolking nog verder zal pijnen [gebrek lijden]. Ik zal er alles aan doen om dat te vermijden.”

Met Jennifer Simons krijgt Suriname voor het eerst een vrouw als president.

Foto Ramu Abhelekh/AFP

Of en vooral ook hoe ze verder zal gaan met het IMF kan Simons nog niet zeggen, hoewel er, zo zegt ze, al wel gesprekken gevoerd worden. Ze belooft de Surinamers geen gouden bergen en vraagt mensen om geduld. „We kunnen niet van een modderpoel in één stap naar een glas drinkwater gaan. Dat zal een flink aantal stappen kosten. Maar wat ik wel wil is dat de bevolking moet zien dat we stappen zetten”.

[Lees ook](#)

[Dit profiel van Jennifer Simons](#)

Simons staat bekend als een serieuze en rustige politica. Ook tijdens het gesprek kiest ze haar woorden zorgvuldig en bedachtzaam. Als misschien wel de meest ervaren politicus binnen haar partij staat ze bekend als iemand van de inhoud. Ze pleit voor een nieuwe vorm van besturen, waarbij ze in ieder geval een veelkoppig monder in de Surinaamse politiek zegt te willen aanpakken: corruptie. Opeenvolgende Surinaamse regeringen hebben zich daar schuldig aan gemaakt. Binnen de huidige coalitie van president Santokhi was er ook sprake van vriendjespolitiek en het bevoordelen van familieleden. Ook de huidige vicepresident Ronnie Brunswijk, die met zijn partij ABOP ook plaats zal nemen in de nieuwe coalitie van Simons, maakte zich schuldig aan corruptie.

Veiligheidskleppen

De aanpak van corruptie wordt een hele uitdaging, want het zit diep geworteld in de Surinaamse politiek, ook binnen de partij van Simons. „Corruptie is iets dat al heel lang in Suriname een groot probleem is, ook binnen onze eigen gelederen als NDR. We zullen veiligheidskleppen bouwen zodat mensen niet per ongeluk de fout in gaan. Denk aan het versterken van de instituten om corruptie te bestrijden. Ik wil ook dat ambtenaren goed betaald worden zodat ze minder vatbaar zijn voor omkoping. En ik ben een voorstander van het digitaliseren van de overheid zodat er meer transparantie en controle is.”

„Maar als politici en coalitiepartners echt de fout in gaan, dan ga ik zo iemand op geen enkele manier de hand boven het hoofd houden. Dat moet duidelijk zijn. Dat kan betekenen dat de eerste de beste die dat doet, eruit ligt. De bevolking vertrouwt de politiek niet meer, dat vertrouwen moeten we terug krijgen.”

Die aanpak van corruptie en goed bestuur ziet Simons ook in het kader van belangrijke toekomstige ontwikkelingen in Suriname die tijdens haar regeerperiode naar verwachting zullen plaatsvinden. In 2028, over drie jaar, worden de eerste olie-inkomsten verwacht. Voor de kust zijn grote oliereserven gevonden waar Suriname miljarden aan kan verdienen. Voor een land met een kleine achthonderdduizend inwoners kan dit een metamorfose betekenen, mits het geld goed terecht komt, en niet in de zakken van een kleine groep verdwijnt.

We kunnen niet van een modderpoel in één stap naar een glas drinkwater gaan. Dat zal een flink aantal stappen kosten

Simons voelt de druk. „We hebben ook de verantwoordelijkheid om te zorgen dat jonge Surinamers straks in de oliesector kunnen werken en niet alleen buitenlandse personeel de baantje krijgt. De eerste tijd zullen we bovendien sober en zuinig aan moeten doen. We moeten nog drie jaren overbruggen voordat de oliedollars binnenkomen.”

Daarbij is Noorwegen voor haar een groot voorbeeld. Daar zijn de oliewinsten ondergebracht in een spaarfonds voor toekomstige generaties en wordt geïnvesteerd in gezondheidszorg en onderwijs. „We zullen in die sectoren moeten investeren, en ons niet nu al rijk rekenen. Mij zul je ook niet in luxe zien leven. Ik heb meer dan vijftienentwintig jaar politieke ervaring, ik heb een huis en een auto en alles wat ik nodig heb.”

In 2012 kwam Simons in opspraak toen ze als parlementsvoorzitter een onttreden amnestiewet door het parlement loodste. Daardoor kon Bouterse niet vervolgd worden voor de Decembermoorden. Ze staat nog steeds achter die beslissing, omdat een veroordeling volgens haar toen voor instabiliteit zou hebben gezorgd. Vervolgens werd deze amnestiewet jaren later alsnog ongeldig verklaard door het Constitutioneel Hof.

Verkiezingsbord voor de parlementsverkiezingen van 25 mei, die worden gewonnen door de NDP van Simons.

Foto Ramon van Pijlen/Anp

Uitvaart

Simons wil en kan zich niet vergelijken met Bouterse, zegt ze. „Niet omdat ik me van hem distantieer, want dat is niet het geval, maar omdat ik een ander persoon ben. Ik ben geen Bouterse, ik ben mezelf. Bouterse heeft veertig jaar een belangrijke rol gespeeld in de Surinaamse politiek, dat valt niet te ontkennen, of je het nu met hem eens bent of niet. Half Suriname was op zijn uitvaart. Waar ik hem voor waardeer is dat hij de verschillende etnische groepen in Suriname heeft samengebracht en van onze partij de eerste multi-etnische partij gemaakt heeft, als voorbeeld voor de samenleving. Dat neem ik zeker over. Maar ik vind wel dat we moeten beseffen dat het leven doorgaat en dat Bouterse er niet meer is.”

Het is belangrijk dat de Surinamers in de diaspora weten dat ze altijd terug kunnen

De relatie met Nederland was onder Bouterse verslechterd, de Nederlandse ambassadeur werd zelfs teruggedroepen. Denkt Simons dat ze een acceptabelere president is voor Nederland? „Weet u, het interesseert me niet echt. Dat zal de Nederlandse regering maar moeten bepalen. Wij hebben genoeg vrienden in de wereld. We hebben relaties met de Verenigde Staten, met China, India, met onze buurlanden Brazilië en andere landen in Zuid-Amerika. Ik ben voor een zabetlijke, normale relatie met Nederland, ook omdat een heleboel van onze mensen daar zijn, onze Surinaamse familieleden waar we zeer close mee zijn.”

„Wij moeten ook op hen letten want tegenwoordig is het geen garantie meer dat ze in alle tijden in Europa of Amerika goed worden behandeld, door het politieke klimaat en de intolerantie daar. Het is belangrijk dat de Surinamers in de diaspora weten dat ze altijd terug kunnen komen en ook al komen ze niet terug, de band met Suriname er is. Als Nederland slim is, zien ze dat er ook een belang voor hen hier is. We zijn misschien een land met een kleine bevolking, maar wel met een heleboel rijkdom.”